UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk -odontologiske fakultet

Styre-sak: 14 /14

Sak nr.: 12/6469

Møte: 05.03.14

Årsregnskap 2013

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Fakultetsstyresak 103/13: Økonomirapport pr oktober 2013
b) Fakultetsstyresak 110/13: Budsjett 2014 – prinsipper og status
c) Fakultetsstyresak 3/14: Budsjett 2014 - forslag til rammefordeling til institutter og enheter
d) Universitetsstyresak 2014/5b: Økonomirapport for 2013
e) Vedlegg: Presentasjon av årsregnskapet 2013

Hva saken gjelder

I denne saken legges årsregnskapet for 2013 fram for fakultetsstyret.

Inntektene i 2013 var på vel 586,2 mill. kroner mot budsjettert knappe 556 millioner kroner. Kostnadene økte forholdsmessig mer, slik at fakultetet ved utgangen av 2013 hadde et driftsunderskudd på 23,15 mill. kroner. Sammen med et overført underskudd fra 2012 på 12,1 mill. kroner, ble det samlede underskuddet for 2013 på 35,3 mill. kroner.

Årsregnskapet er gjort rede for i større detalj i vedlegg til saken.

Det vises til fakultetsstyresakene 110/13 og 3/14 som omtaler utvikling i fakultetets økonomi over de siste årene og med premisser for å komme i budsjettbalanse innen 2016. Det vises ellers til Universitetsstyresak 2014/5b med henblikk nedbetaling av underskuddet og fakultets andel av universitetets totale årsregnskap.

Vurdering

Det er en rekke sammenfallende årsaker til at fakultetet har et underskudd på vel 35 millioner kroner i 2013. Fakultetet har de siste tre årene vært gjennom en intensiv utviklings- og investeringsperiode både med hensyn til infrastruktur, forskningssatsinger, og arbeid med nye studieplaner. Dette har krevd prioritering av rekrutteringsstillinger og høyt kvalifisert vitenskapelig- og teknisk personale. Aktiviteten har vært høy og gitt uttelling i gode resultater særlig for antall doktorgrader og tilslag på store prosjekter som SFF, Jebsen etc. Fakultetet har også gjennomført en omfattende organisatorisk og administrativ omstilling i løpet av 2012-2013 som har gitt mange positive endringer. Fra 2012 endret rammebetingelsene seg kraftig ved økning i kostnader for BOA-stillinger, økte kostnader for

rekrutteringsstillinger og bortfall av gaveforsterkningsmidler. Totalt sett har dermed kostnadene økt mye mer enn inntektene de siste 3 årene. Grunnet reduksjon i resultatmidler på vel 22 millioner og økte internhusleiekostnader på vel 5 millioner fikk fakultetet en budsjettinnstramming på vel 27 millioner fra 2012 til 2013. Dette ble gjort rede for i sak 3/14.

Fakultetsstyret vedtok i sak 3/14 en tiltaks- og inndekningsplan over tre år som innebærer både strakstiltak (reduksjon av driftskostnader med 10%, krav til økonomisk dekning for utlysing av nye stillinger, økt bruk av BOA for midlertidig inndekning av lønnskostnader, innveksling av stipendiatstillinger mot postdoktorstillinger, forventninger om reduksjon i dekningsbidrag til UiB sentralt, økt grunnbevilgning inkludert økning i øremerkede rekrutteringsstillinger) og langtidstiltak (gjennomgang av undervisningsregnskapet, utarbeidelse av langsiktige rekrutteringsplaner, økt vekt på å skaffe ekstern finansiering).

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret viser til premissene i saken og godkjenner årsregnskapet for 2013 med et samlet underskudd på kr 35 258 000. Det godkjennes at underskuddet overføres til 2014.

Bergen 26. februar 2014

Nina Langeland
Dekan

Astrid Bårdgard
Fakultetsdirektør

Vedlegg: Presentasjon av årsregnskapet 2013

Hovedtall i regnskapet

Sammensetning av økonomien

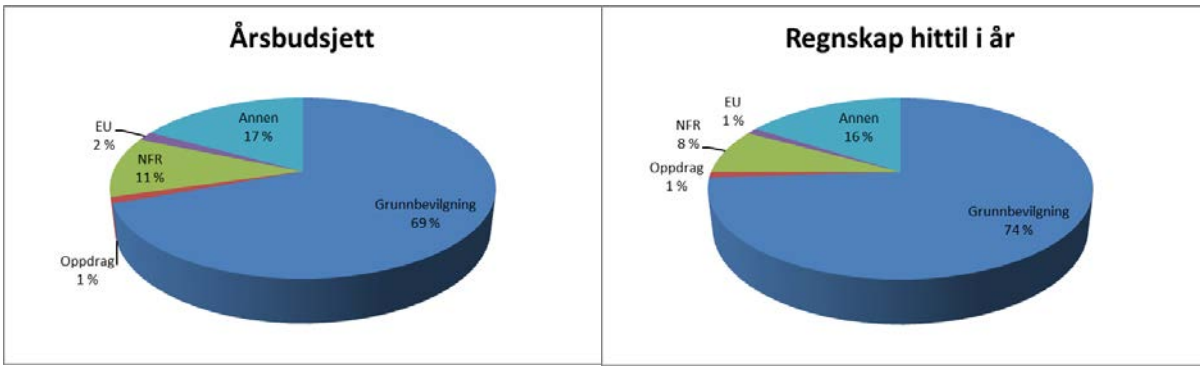

Grunnbevilgningsaktivitetene utgjør en større andel av totalen enn budsjett. Hovedårsaken til dette er mindre ekstern (BOA) aktivitet enn planlagt og da særlig forsinket oppstart av SFF'ene (NFR).

Grunnbevilgningen (GB)

Ved utgangen av 2013 hadde fakultetet et underskudd på årets drift på vel 23,2 millioner kroner. Sammen med et underskudd i 2012 på 12,1 millioner kroner, er det et underskudd på 35,3 millioner kroner som må dekkes i senere perioder.

Det er lagt en plan for inndekning av underskuddet de nærmeste årene. Denne var godkjent som ledd i vedtatt budsjett for 2014 (fakultetsstyresak 3/2014).

Tabell 1 – Regnskap pr desember 2013 (tall i hele 1 000)

GB (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Inntekter	*555 954*	*555 954*	*586 203*	*30 248*	*5 %*	563 967	*4 %*
Utstyr	13 042	13 042	13 284	-242	-2 %	37 979	65 %
Lønn	432 789	432 789	465 311	-32 522	-8 %	441 285	-5 %
Andre driftskostn	65 348	65 348	82 681	-17 333	-27 %	93 336	11 %
Internhandel	32 667	32 667	48 077	-15 409	-47 %	14 176	-239 %
Sum kostn	*543 846*	*543 846*	*609 353*	*-65 507*	*-12 %*	*586 776*	*-4 %*
Driftsresultat	***12 108***	***12 108***	***-23 150***	***-35 258***		***-22 809***	***-1 %***

Inntektene i 2013 er over 30 millioner kroner høyere enn budsjett

- IKO/OUK har 3,6 millioner kroner høyere pasientinntekter enn budsjettert
- 12,6 millioner kroner av avviket skyldes endrede prinsipper for føring av midler fra Helsedirektoratet på OUK
- IGS har fått 3,2 millioner kroner i inntekter i forbindelse med overtakelse av etter- og videreutdanningsaktivitet (EVU) ved UiB som ikke var budsjettert.
- Generelt har instituttene noe høyere instituttinntekter enn det som var budsjettert.

Kostnadsposten for **utstyr** beløper seg til 13,3 millioner kroner i 2013 som er likt budsjett men dette er ikke helt sammenlignbart. På grunn av en prinsippendring ble 5,8 millioner kroner i varekostnader

på OUK i slutten av 2013 kostnadsført på denne posten, mens kostnaden var budsjettert på Andre driftskostnader. Ser man bort fra OUK er kostnadene til utstyr 5,4 millioner kroner lavere enn budsjett og dette skyldes lavere investeringer på kjernefasilitetene. Det er meldt om forsinkelser til neste år i innkjøp av større utstyr til kjernefasilitetene. Kostnader i 2013 er mindre utstyr til daglig drift.

Lønnskostnadene beløper seg i 2013 til 465 millioner kroner, 32,5 millioner kroner høyere enn budsjettert. Avviket skyldes hovedsakelig:

- Rekrutteringsstillinger:
    - Kostnadsført lønn til postdoktorer i 2013 er 10,9 millioner kroner mer enn budsjettert.
    - Lønnskostnader til stipendiater i 2013 er 6,9 millioner kroner mer enn budsjettert.
- K1 og K2 har gjennom året hatt store negative avvik på lønnskostnadene. Begge instituttene har hatt fokus på å redusere kostnadene. Begge institutter har klart å bremse akkumuleringen av negative avvik, men samlet har de et negativt avvik på kr 6,2 millioner kroner på lønnskostnadene i 2013.
- Ved IGS er lønnskostnadene 1,6 millioner kroner høyere enn budsjett. 1,3 millioner kroner av dette skyldes at IGS har overtatt etter- og videreutdanningsaktivitet fra UiB sentralt. Dette var ikke inkludert i budsjettet for 2013. Instituttet har imidlertid mottatt tilsvarende inntekter for dette, så i realiteten er ikke dette et avvik.

Andre driftskostnader (ADK) er på fakultetet totalt 17,3 millioner kroner høyere enn budsjett. Avviket stammer i all hovedsak fra avvik på fakultetets fellestiltak, der det av tekniske årsaker ble budsjettert med negativ kostnad på ADK. I tillegg er kostnad til farmasi høyere enn budsjett på grunn av endring i valutakurs knyttet til studiets aktiviteter i England, og kostnader til stillingsutlysninger er ca. 1 millioner kroner høyere enn budsjett. Ved instituttene er det kun negativt avvik på IGS (800'), og til dels store positive avvik ved de øvrige instituttene. Imidlertid slår prinsippendringen for varelageret på OUK inn her, og trekker ned kostnadene med ca. 6 millioner. Justert for dette er det negativt avvik på OUK på ca. 4,5 millioner kroner, som kan spores til økt aktivitet i 2013. Det har spesielt gjennom høsten 2013 vært fokus på å holde driftskostnadene lave, og dette gjenspeiles i kostnadene ved de enkelte instituttene.

Netto **interne transaksjoner** er 15,4 millioner kroner lavere enn budsjettert. 12,6 millioner kroner av dette skyldes den nevnte prinsippendringen på OUK, mens det øvrige avviket primært skyldes mindre dekningsbidragsinntekter fra den eksterne virksomheten på grunn av utsatt oppstart av SFF-ene. Innføring av elektroniskomposteringsmodul har hatt en tydelig positiv effekt på faktureringen ved kjernefasilitetene ved at forsinkelsene er redusert.

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Fakultetet har en omfattende eksternt finansiert virksomhet (BOA) som i 2013 utgjorde 26 % av den totale virksomheten ved fakultetet. I 2013 var den eksternt finansierte aktiviteten på vel 214,3millioner kroner. Fakultetet har som målsetning at den eksterne finansieringen skal øke og i 2014 er budsjettmålsetningen for eksternt finansiert aktivitet på minst 234 millioner kroner. Målsetningene for EU og NFR er særlig ambisiøse med en vekst på hhv. 50 % og 20 % fra regnskapsførte tall i 2013.

Fakultetet har de siste årene hatt god uttelling på store forskingssatsinger. I 2013 har fakultetet startet opp to Sentre for fremdragende forskning (CCBIO-SFF og CISMAC-SFF) samt startet samarbeidet med Universitetet i Oslo om et tredje SFF (NORMENT-SFF). Disse er finansiert av NFR.

SFF-ene har senere oppstart enn budsjettert. Derfor vil inntektene fra sentrene gi vesentlige utslag først i 2014-2015. Om lag 2/3 av CISMAC SFFs aktivitet på 175 millioner NFR-kroner i 10 år vil skje i utlandet, og denne andelen regnskapsføres dermed ikke som aktivitet ved UiB. Fakultetet har de siste årene også fått tildelt flere store prosjekter og sentre fra Bergens forskningsstiftelse, Bergens medisinske forskningsstiftelse og Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen som er svært gledelig og positivt. Inntektene fra både NFR og stiftelser forventes å øke i 2014.

I 2013 endret Kunnskapsdepartementet prinsippene for håndtering av en del eksterne midler og inntektsføringen av midler fra Helsedirektoratet og pasientinntekter ved OUK ble endret. Dette medførte at inntektene i grunnbevilgningen økte med 11 millioner kroner med en tilsvarende reduksjon i inntektene i BOA. Dette ble gjennomført ved avslutningen av årsregnskapet for 2013, men er ikke gjennomført i budsjettet for 2014 fordi prinsippene ikke er ferdig gjennomgått med Økonomiavdelingen.

BOA resultat 2013

BOA (tall i 1000)	*Årsbudsjett*	*Budsj hittil i år*	*Regn hittil i år*	Avvik	*Regnskap hittil i fjor*	*Endring siste år*
Oppdragsaktivitet	9 000	9 000	8 830	170	9 506	-676
NFR - bidragsaktivitet*	85 000	85 000	65 405	19 595	85 394	-19 989
EU - bidragsaktivitet	13 000	13 000	9 012	3 988	9 708	-696
Annen bidragsaktivitet	133 000	133 000	131 057	1 943	137 372	-6 316
Sum BOA	***240 000***	***240 000***	***214 303***	***25 697***	***241 980***	***-27 677***

Oppdragsaktivitet: 8,8 millioner: Fakultetet har 4 oppdragsprosjekt og to av prosjektene (Denosum og Støyprosjekt for forsvaret, begge ved IGS) står for over 90 % av aktiviteten. De øvrige prosjektene er mindre og av mer ad hoc-karakter.

Norges forskningsråd (NFR): 65,4 millioner: Alle instituttene har prosjekter finansiert av NFR men av ulik størrelse. Aktiviteten på SFF-ene er lav i 2013 men forventes å ha normal drift i første halvår 2014. Budsjettmålet for 2013 på 85 millioner kroner er ikke nådd. SFF-ene som ble tildelt fakultetet i fjor har kommet senere i gang enn forutsatt i budsjettarbeidet. Vi får en del nye prosjekter, noen prosjekter ferdigstilles mens noen er utvidet i tid.

EU-prosjekter: 9,0 millioner: Det er 4 millioner kroner lavere enn budsjett. I 2014 vil aktiviteten øke noe som følge av flere prosjekt med full drift.

Annen bidragsaktivitet: 131 millioner: Blant prosjektene i denne gruppen finnes gaver (f. eks Kreftforeningen), Stiftelser (f. eks Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, Bergen medisinske forskningsstiftelse mm), statlige etater (f. eks Helsedirektoratet, helseforetakene), samt gaveforsterkningsmidler som er gitt på bakgrunn av gavene. Annen bidragsaktivitet er samlet den største finansieringskilden og utgjør over 60 % av den eksterne aktiviteten. I desember ble prinsipp for regnskapsføring av midler fra annen offentlig virksomhet som Helsedirektoratet endret. Dette medførte at vi fikk redusert aktiviteten med 11 millioner kroner.

Overføringer til 2014

Fakultetets underskudd fra 2013 tas med inn i 2014. Underskuddet på 35,2 millioner kroner fordeler seg som vist i tabellen nedenfor. Overføringene fordeler seg på annuum (GA) og øremerkede grunnbevilgningsprosjekter (GP).

Overføringer fra 2013 til 2014 i hele 1.000

	GA	GP	SUM
IBM	95	10 731	10 825
IKO	-2 704	1 691	-1 013
K1	-1 402	854	-547
K2	-1 446	3 543	2 098
IGS	70	5 001	5 072
REK	-55	1 484	1 429
FELLES	-32 866	-20 256	-53 122
Sum	-38 307	3 050	-35 258

De største negative overføringene er knyttet til fakultetets fellesaktiviteter (i hovedsak rekrutteringsstillinger og forskuttering av husleie). Instituttene har positive overføringer på øremerkede prosjekter. Dette er bindinger til blant annet investeringer i kjernefasilitetene og egenandeler til eksterne prosjekter.

I annuum er det underskudd ved tre av instituttene. For IKO er det en periodisering mellom år som vil utjevnes i 2014. For K1 og K2 er den økonomiske situasjonen anstrengt. Resultatet for 2013 ble bedre enn først antatt. Det arbeides videre med gjennomgang av de økonomiske rammene for de to instituttene samt en handlingsplan for å arbeide mot balanse. Dette vil bli lagt frem som egen sak for styret i vår.

Ved årsoppgjøret var det samlede underskuddet på 35,3 millioner kroner. Fakultetets fellesposter hadde et samlet underskudd på 54,5 millioner mens fakultetsadministrasjonen hadde et overskudd på 1,5 million. Til sammen gir dette et framførbart underskudd for 2013 på 53,0 millioner i fakultetets fellesposter.

21.02.2013 Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge